

Warszawa, d. 6. Marca 1920 r.

21685
11

Naczelne Dowództwo W. P.

Oddział II

~~X Sekcja Wojsk-Dyplomat X~~

/SZTAB GENERALNY/

Ew/4 Nr. 9833/II

Raport attache wojsk.w
Bukareszcie Nr.92/taj z
26/2 b.r.

DO

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

w W a r s z a w i e.

Przesyła się do wiadomości odpis wyciągu z ra-
portu attache wojskowego P.P.w Bukareszcie z dnia
26/2 b.r. za Nr.92/taj.

1 załącznik:

Generał p.o.Szeffa Sztabu Gen

Haller m.p.

Za zgodność:

Generał ppor.

Bolesław Kistynski

NA CZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. *21685* dnia *8/III* 1920 r.
załącz. Wydział.

POLSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

E.

Sytuacja polityczna w Rumuni ostatniego tygodnia przedstawia typowy rozgardzany walk wewnętrznych łączony z brakiem degyzji i węgle linji politycznej w sprawach zewnętrznych. Jedne jest tylko jasne dla wszystkich koł rumuńskich: by niczem nie naruszyć najpoprawniejszego neutralnego stosunku do bolszewików, połączone z tęsknym wyckiwaniem bolszewickiej prepozycji pokojowej. Przejawiło się to debiutem niej w czasie znanej mi dokładnie misji pułk. ukraińskiego Uhiwa z prośbą o smunicję dla band ukraińskich koło Mohilewa. Po licznych konferencjach i naradzie Ministrów odpowiedziano mu, że nie nie dosta nie, że zdaniem prax z. prezydenta ministrów Pops mogliby się o tem dowiedzieć bolszewicy i uznać się za znajdujących się w stanie wojny z Rumunją. Jeżeli się zna jak dalece rumuni chcieliby popierać jakikolwiek ruch na Ukrainie, to najlepiej na tem widoczne jest jak dalece mają respekt przed bolszewikami, jak dalece bęją się każdego kroku, któryby mógł spowodować zatarg. Szczegół ten najlepiej podkreśla podawana przez mnie w poprzednich raportach rezerwa i ostrożność rumuńców by tylko zbliżenie się do Polski nie wciągnęło ich w wojnę, a przyszłi serdeczność, gdy poczuli, że to może doprowadzić do pokoju.

Szakikakam Oczekiwana prepozycja pokojowa dziś rano do kwatery głównej nadeszła. Dowiedziawszy się o tem poufnie zakomunikowałem zaraz Poselstwu, obecnie zaś jako załącznik 2 przesyłam tekst prepozycji, skierowanej przez Cziczerina do Vaidy Veevedy jako ministra spraw zagranicznych. Obecnie odbywa się narada ministrów i szefa kwatery głównej w sprawie tej nety. Jasnym jest że wszystkie, że rumuni chcą odpowiedzieć, nie wiadomo tylko jaką metodą. Webec postwienej im ze strony polskiej prepozycji był już wyznaczonym minister besarabski bez teki Inculec do wyjazdu do Warszawy celem asystowania z głosem doradczym w układaniu odpowiedzi przez Polskę. Przez otrzymanie oddzielnej prepozycji będą się niewątpliwie rumuni od razu czuli pewniejszymi siebie, na tym tle jednak o kilka dni poprzedzające nasze zaproszenie do Warszawy występuje jako udane pociągnięcie polityczne na tutejszym terenie. W najbliższych dniach spędziane jest powrót prezydenta ministrów Vaidy Veevedy z Paryża.

Widzi się być niewatpliwym, że gabinet z zaszędniczymi decyzjami będzie czekał jego powrotu, tembardziej, że przyjemny nastroj panuje rumunem wiadomości radje, że paryska konferencja ambasaderow kategorii nie odrzuca nawiązanie stęgunkow dyplomatycznych z siewietami.

Wewnętrzne wypadki rumuńskie ostatniego tygodnia wyczerpuje skandaliczna walka ministra finansow Wlada z naczelnym dowództwem a wiadomie głównie z szefem gen. Prezanem znanym jako zwolennik liberalsow. Wład publicznie wystąpił z najzręczniejszymi zarzutami przeciw naczelnemu dowództwu w parlamencie i zakazał swa mowę, że albo on ustąpi, albo naczelne dowództwo. Z jednej strony Wład zarzucał naczelnemu dowództwu, że niepotrzebnie wydaje ogromne sumy i rujnuje budżet, które te zaszędniczej krytyce towarzyszyły ataki w dziennikach, że Prezan każe żołnierzom pracować w swojej kopalni etc. na co kwatery główna odpowiedziało rozpuszczaniem pogłoskow o spekulacyjnych politykow transylwańskich, wyzwaniem ministra Wlada przez gódnego puik. Antonescu itp. Spór rozstrzygnął król na karzyce naczelnego szefa dowództwa, dymisji Prezana nie przyjął, podkreślając, że chce go mieć do końca wojny. Wład wobec tego musi dymisji złożyć i dymisja jego będzie przyjęta. Zaszędził on sobie zresztą tem, że prowadzić nazewnatra zaszędniczą walkę z naczelnym dowództwem jako instytucja sam pedzi wreszcie że jeśli szefem kwatery głównej zastąpi Christscu szef sztabu generalnego (w znaczeniu pokojowym) to wówczas walki by zaprzestali. W związku z temi wypadkami sytuacja ministra wojny skadinać bardzo tęgiego człowieka gen. Rascanu stała się niemożliwa, tak że pedzi się do dymisji. Według ostatnich mych wiadomości dymisja jego ma być przyjęta a na jego miejsce ma być powołany na ministra protegowany przez transylwańczykow gen. Bessieu dotychczas komendant grupy na Węgrzech. Zdaniem oficerow kwatery głównej gen. Bessieu ma być pi-jakiem i bez wartosci jako generał komenderujący. W każdym razie persena gratissima u transylwańczykow. Wszystkie te wypadki akompanjuje skandaliczna dyskusja w dziennikach.

W ten sposób gabinet jest w trakcie rekonstrukcji wobec jed-
 nsk szystem poprzednim z gównieniem jak na razie nie przyjdzie do
 gabinetu I. Varescu. Ponieważ I. Varescu bykatewał obecny parlament
 musiałby z chwila objęcia rządow rozwiązać obecna izbę. Ponieważ
 jednak nikt obecnie nie chce ryzykować nowych wyborow, projekt

PILSUDSKI
 INSTITUTE

ARCHIVES
 New York

PILSUDSKI
 INSTITUTE
 ARCHIVES
 New York

gabinetu Averescu nie utrzymał się.

Tutejszy attache francuski gen. Petin powracając ze Lwowa po konferencji odbytej z gen. Henrysem przyjechał pełen dodatnich wrażeń zwią-
 cza na temat sprawności naszego ruchu kolejowego, który o wiele nie-
 przewyższa stosunki rumuńskie. Gen. Petin poruszył przedemną myślą by pod-
 pisać rumuńskim myślą wysłania delegata wojskowego rumuńskiego
 do Polski z racji spodziewanego przyjazdu Focha do Warszawy rozumie-
 jąc, że w ten sposób pod egidą francuską można by zainicjować konwencję
wojskową polsko-rumuńską. wobec zakomunikowanej mi przez ministra nasz-
 szego Skrzyńskiego instrukcji, że inicjatywę zbliżenia się należy po-
 zostawić rumuńskim, nie poruszałem tego w rumuńskim naczelnym dowództwie
 w charakterze inicjatywy, natomiast tylko zakomunikowałem im, że przew-
 podobnie w bliskim czasie Foch do Polski przyjedzie.

Ze spraw obecnych należy zaznaczyć, że sytuacja w Bułgarii nie-
 wątpliwie zakończyła się zwycięstwem rządu co wpłynęło także na uspokoi-
 enie obaw wojskowych Rumunji odnośnie do Bułgarii.

Zainteresowanie się sprawami ukraińskimi wynika z powodów wyżej
 podanych najcięższej neutralności wobec bolszewików. O Petlurze
 sztab Generalny rumuński raportami Bedulescu informowanym jest, że
 także w fermie przyzwoitej jest wiadomością przez nas interesowanym w

PILSUDSKI
INSTITUTE

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

New York

PILSUDSKI
ARCHIVES
New York

Rosja. Rząd Sowiecki analogiczną prepozycją pokojową jak do
 munji wysłał do Ameryki i Japonji. Wiedome o zajęcia Re-
 stawa nad Danem przez denikincew przeszła bez wrażenia zwłaszcza
 wobec szybkiej wiadomości o jego utracie. Należy tutajże koło rumu-
 nskie sprawę Denikina uważają za załatwioną. Wewnętrzna praca sowiec-
 kiej Rosji sądząc po ogólnych wiadomościach skoncentrowana jest w
 przygotowaniu walki z Polską. Wobec stanu linii kolejowej Zmerynka-
 Bierzun część oddziałów sowieckich z pod Odessy transportowana jest
 wewnątrz kolejami przez Briańsk i Moskwę na front Polski. Według
 informacji rumuńskich na kolejach rosyjskich widocznym jest ruch
 transportu wojskowych w kierunku frontu polskiego.

Za zgodność

[Signature]

Czechy. Raporty attache rumuńskie w Pradze podkreślają bardzo

 debitnie dominującą rolę gen. Pelle i oficerów francuskich w armji
 czesko-słowackiej, zarzucają wojskowoci czeskiej brak samodzielności
 i obniżają jej znaczenie.